

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Αν. Φ.: 36

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

**ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών**
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κα Σοφία - Χάιδω Ασημακοπούλου
2. Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
3. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών
Υποθέσεων
4. Υπουργείο Οικονομικών
5. Υπουργείο Εσωτερικών
6. Υπουργείο Υγείας
7. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
8. Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 786/8.12.2021 Αναφορά με θέμα:
«Υπόμνημα της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών και του Πανελλήνιου Συνδέσμου Τυφλών με τα
κυριότερα προβλήματα των ατόμων με οπτική αναπηρία που απαιτούν άμεσες λύσεις»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 786/8.12.2021 Αναφοράς της Βουλευτού
κας Σοφίας - Χάιδως Ασημακοπούλου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας
οι αρμόδιες Υπηρεσίες και σε ό,τι αφορά το ΥΠΠΟΑ, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η παρούσα πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού έχει
αποδείξει έμπρακτα ότι αντιμετωπίζει την πρόσβαση και συμμετοχή στον πολιτισμό ως ένα
κοινωνικό δικαίωμα, όπως έχει κατοχυρωθεί από πολλές διεθνείς και ευρωπαϊκές συμβάσεις
ενώ θεωρεί ως υποχρέωση της την ισότιμη μεταχείριση όλων των πολιτών. Επιπλέον,
αντιλαμβανόμαστε την αξία του πολιτισμού ως μέσο εκπαίδευσης, καλλιέργειας, κοινωνικής
συνοχής, εξέλιξης και ανάπτυξης. Όταν αναφερόμαστε στην καθολική προσβασιμότητα στον
πολιτισμό, δεν εννοούμε μόνο την φυσική πρόσβαση ατόμων με κινητικά προβλήματα αλλά
την προσβασιμότητα στον πολιτισμό και άλλων ατόμων με αναπηρία (π.χ. άτομα με
προβλήματα όρασης, ακοής κ.ο.κ.) αλλά και την ευρύτερη πρόσβαση στο πολιτισμό (π.χ.
πρόσβαση σε οπτικοακουστικό υλικό, βιβλία κ.λπ.). Επίσης αναφερόμαστε και στην
αντιληπτική πρόσβαση, τόσο ατόμων με σωματική ή ψυχική αναπηρία, όσο και του
ευρύτερου πληθυσμού, δηλαδή στο κατά πόσο παρέχονται τα κατάλληλα εργαλεία ώστε ο
πολιτισμός και τα επιμέρους στοιχεία του να γίνονται αντιληπτά.

Προς αυτόν τον σκοπό, καταβάλλονται σημαντικές προσπάθειες για την βελτίωση της
συνολικής προσβασιμότητας βάσει διαφορετικών μορφών αναπηρίας αλλά και διαφορετικών
μορφών τέχνης. Ευρύτερος και απώτερος στόχος είναι η άρση των εμποδίων (φυσικών,
οικονομικών, ψυχολογικών, κοινωνικών κ.α.) για την πρόσβαση των ΑμεΑ στον πολιτισμό,
αλλά και την ισότιμη συμμετοχή τους. Η ενσωμάτωση οδηγιών, η λήψη των απαραίτητων
μέτρων και η υλοποίηση νομοθετικών ρυθμίσεων για την βελτίωση της προσβασιμότητας
του πολιτισμού υπήρξαν βασικοί στόχοι μας από την ημέρα ανάληψης των καθηκόντων μας.
Ενδεικτικά προσανατολιστήκαμε και εξακολουθούμε να προσανατολιζόμαστε προς την
ενίσχυση της συμμετοχής των ΑμεΑ σε δράσεις πολιτισμού, την ενσωμάτωση των ΑμεΑ στη

δημιουργική οικονομία και στον πολιτισμό ως δημιουργών καθώς και τη σύνδεση των σχετικών μέτρων και δράσεων με το ευρύτερο πλαίσιο μέριμνας της ελληνικής πολιτείας για τα ΑμεΑ, μέσω της νεοσυσταθείσας Εθνικής Αρχής Προσβασιμότητας σε επίπεδο Πρωθυπουργού (π.χ. το πώς ένα προσβάσιμο μουσείο προσεγγίζεται μέσω μιας φιλικής προς τα ΑμεΑ διαδρομής, ή φιλικών προς τα ΑμεΑ ΜΜΜ).

Αξίζει μάλιστα να αναφερθεί ότι στο πλαίσιο των προσκλήσεων που εκδίδει το ΥΠΠΟΑ σε ετήσια βάση για την επιχορήγηση μη κερδοσκοπικών οντοτήτων για την υλοποίηση πολιτιστικών δράσεων ανακοινώθηκαν επιχορηγήσεις συνολικού ύψους €566.000 για την προώθηση της καθολικής προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία στον πολιτισμό το 2021 μετά από ειδική/εξειδικευμένη πρόσκληση του ΥΠΠΟΑ, μέσω της Πύλης Πολιτιστικών Φορέων για επιχορήγηση ή/και αιγίδα πολιτιστικών δράσεων και προγραμμάτων, όπως προκύπτει και από το σχετικό Δελτίο Τύπου που βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα του ΥΠΠΟΑ: <https://www.culture.gov.gr/el/Information/SitePages/view.aspx?nID=3833>. Μάλιστα, αξίζει να σημειωθεί ότι στο πλαίσιο της ως άνω πρόσκλησης επιχορηγήθηκαν δράσεις που απευθύνονται και σε άτομα με οπτική αναπηρία.

Περαιτέρω, ανάμεσα στους στόχους του ΥΠΠΟΑ για την καθολική προσβασιμότητα στον πολιτισμό είναι η χρήση της υπό σχεδίαση Κάρτας Αναπηρίας και στους φορείς πολιτισμού, έτσι ώστε αφενός να ισχύει μία κοινωνικά δίκαιη τιμολογιακή πολιτική και αφετέρου να μην απαιτείται η επαναλαμβανόμενη και προσβλητική ανάγκη απόδειξης της αναπηρίας κάθε φορά που ένα άτομο με αναπηρία επιθυμεί να επισκεφθεί έναν πολιτιστικό χώρο ή να παρακολουθήσει μια εκδήλωση.

Επιπλέον, θα πρέπει να αναφερθεί ότι στις 24 Φεβρουαρίου 2020 ψηφίστηκε το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού με τίτλο “Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1564 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2017 σχετικά με ορισμένες επιτρεπόμενες χρήσεις ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων και για την τροποποίηση της Οδηγίας 2001/29/ΕΚ για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας” (Συνθήκη του Μαρακές). Πρόκειται για τον Ν. 4672/2020 (Α' 48/04.03.2020). Με την ως άνω ψήφιση, το άρθρο 28Α του Ν. 2121/1993 (Αναπαραγωγή προς όφελος τυφλών και κωφαλάλων) αντικαθίσταται με νέο, εκτενέστερο άρθρο, με τίτλο «Επιτρεπόμενες χρήσεις προς όφελος εντυποαναπήρων και ατόμων με άλλες αναπηρίες».

Με το ως άνω άρθρο επιτυγχάνεται η βελτίωση της διαθεσιμότητας και των διασυννοριακών ανταλλαγών ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας σε προσβάσιμο μορφότυπο προς όφελος των τυφλών, των ατόμων με μειωμένη όραση και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων (εντυποανάπηροι).

Σε κάθε περίπτωση αξίζει να αναφερθεί ότι το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού σχεδιάζει και υλοποιεί μουσειολογικές μελέτες για τις μόνιμες και περιοδικές εκθέσεις, ξεναγήσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα για ΑμεΑ, ενήλικες και παιδιά. Μάλιστα εποπτευόμενοι από το ΥΠΠΟΑ φορείς του Σύγχρονου Πολιτισμού, όπως το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, ο Μητροπολιτικός Οργανισμός Μουσείων Εικαστικών Τεχνών Θεσσαλονίκης - MOMus, το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, το Φεστιβάλ Αθηνών και Επιδαύρου, το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος κ.λπ. έχουν αναπτύξει δράσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα ειδικά σχεδιασμένα για ΑμεΑ, με στόχο την συμπερίληψη και ισότιμη συμμετοχή των ΑμεΑ, και όχι την απομόνωση ή περιθωριοποίησή τους.

Τα όσα αναφέρονται παρακάτω αποτελούν ενδεικτικά μόνο παραδείγματα της πολυσχιδούς δράσης που αναπτύσσουν οι εποπτευόμενοι από το ΥΠΠΟΑ φορείς, οι περισσότεροι εκ των οποίων σχεδιάζουν και υλοποιούν εκπαιδευτικά προγράμματα και ξεναγήσεις που απευθύνονται σε ΑμεΑ, όπως έχει προλεχθεί.

Περαιτέρω, εκπαιδευτικά προγράμματα και ειδικά σεμινάρια έχουν υλοποιηθεί από το Υπουργείο Πολιτισμού για την εκπαίδευση του προσωπικού στην υποδοχή, εξυπηρέτηση και υποστήριξη των ΑμεΑ, ενώ σχεδιάζεται και νέος γύρος εκπαιδεύσεων.

Τέλος, στα εγκεκριμένα έργα του ΥΠΠΟΑ που έχουν ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης προβλέπεται τόσο η αναβάθμιση φυσικών και τεχνικών υποδομών προς την καθολική προσβασιμότητα του πολιτισμού, όσο και ο σχεδιασμός προγραμμάτων εκπαίδευσης για το προσωπικό των πολιτιστικών φορέων αλλά και ειδικών προγραμμάτων για ΑμεΑ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ/ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΜΕΑ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΑΚΤΙΚΩΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΥΠΠΟΑ

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Στόχος του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης είναι να μοιράζεται τη δύναμη του κινηματογράφου με όλους τους θεατές ανεξαιρέτως. Προς το σκοπό αυτό, τα τελευταία τέσσερα χρόνια ανέλαβε πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της προσβασιμότητας τόσο στις εγκαταστάσεις του, όσο και στο περιεχόμενό του, φέρνοντας το ποιοτικό κλασσικό σινεμά, κοντά σε κάθε θεατή. Η προσπάθεια του Φεστιβάλ ξεκίνησε φυσικά από το δομημένο περιβάλλον. Η προσβασιμότητα βελτιώθηκε στο Ολύμπιον, στις αίθουσες του λιμανιού, στο Βοχ της πλατείας Αριστοτέλους και στο Μουσείο Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, με εγκαταστάσεις φιλικές και προσβάσιμες στα κινητικά ανάπηρα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των χώρων υγιεινής αλλά και των χώρων στάθμευσης των οχημάτων των αναπήρων. Πιο συγκεκριμένα, βελτιώθηκαν οι ράμπες, διαμορφώθηκαν κατάλληλα τα ταμεία και τροποποιήθηκαν οι χώροι υγιεινής (τουαλέτες) για ανάπηρα αλλά και για εμποδιζόμενα πρόσωπα. Επίσης, στην Προβλήτα Α' δημιουργήθηκαν σταδιακά διάδρομοι ανεμπόδιστης μετακίνησης για χρήστες αναπηρικών αμαξιδίων και όρθιες βλάβες, έτσι ώστε να είναι πιο εύκολη η πρόσβαση στις αίθουσες και στο Μουσείο Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης. Το ζητούμενο της καθολικής πρόσβασης, όμως, δεν αφορά μόνο στο δομημένο περιβάλλον, αλλά και στο περιεχόμενο της κινηματογραφικής τέχνης. Στην περίπτωση του φεστιβάλ, αυτό είναι οι ταινίες. Σε μία από τις πρώτες προβολές προσβασιμότητας, το κοινό του Φεστιβάλ είχε την ευκαιρία να δει τα φιλμ *Ο Δράκος* του Νίκου Κούνδουρου και *Μια ζωή την έχουμε* του Γιώργου Τζαβέλλα, με ακουστική περιγραφή [AD: Audio Description] για τυφλούς και άτομα με προβλήματα όρασης και με υπότιτλους για Κ/κωφούς και βαρήκοους [SDH: Subtitles for the Deaf or Hard of Hearing] με την επιμέλεια και πιστοποίηση της Κίνησης Καλλιτεχνών με Αναπηρία. Η πρωτοβουλία συνεχίστηκε με δύο κλασικές κι αγαπημένες ταινίες του ελληνικού κινηματογράφου με όρους καθολικής προσβασιμότητας για όλους τους θεατές: τα φιλμ *Το προξενιό της Άννας* του Παντελή Βούλγαρη (1972) και *Θου - Βου φαλακρός πράκτωρ, Επιχείρησις: Γης Μαδιάμ* του Θανάση Βέγγου (1969). Οι ταινίες αυτές προβλήθηκαν επίσης με ακουστική περιγραφή [AD: Audio Description] για τυφλούς και άτομα με προβλήματα όρασης και με υπότιτλους για κωφούς και βαρήκοους [SDH: Subtitles for the Deaf or Hard of Hearing] με την επιμέλεια και πιστοποίηση της Κίνησης Καλλιτεχνών με Αναπηρία. Επίσης καθολικά προσβάσιμες έχουν γίνει οι ταινίες *Στη σκιά του φόβου* (1988) του Γιώργου Καρυπίδη, το *Ποτάμι* (1959) του Νίκου Κούνδουρου (60ό ΦΚΘ), *Μετέωρο και Σκιά* (1985) των Δημήτρη και Τάκη Σπετσιώτη και *Στρέλλα* (2009) του Πάνου Χ. Κούτρα (59ο ΦΚΘ). Κατά την 61η διοργάνωση προβλήθηκαν με όρους καθολικής προσβασιμότητας η κλασική ελληνική κωμωδία του Ντίνου Δημόπουλου *Μια τρελλή τρελλή οικογένεια* και στο πλαίσιο του αφιερώματος «Προφητείες από έναν άλλο κόσμο: Sci-fi και Cli-fi (1950-1990)» η *Πρωινή περίπολος* του Νίκου Νικολαΐδη.

Περαιτέρω, με αφορμή την πανδημία και την μεταφορά πολλών δράσεων του φεστιβάλ στο διαδίκτυο, τον Νοέμβριο του 2020, προβλήθηκαν με όρους καθολικής προσβασιμότητας και στο διαδίκτυο, στην ιστοσελίδα του φεστιβάλ www.filmfestival.gr, οι ελληνικές ταινίες *Μια τρελλή τρελλή οικογένεια* του Ντίνου Δημόπουλου και *Πρωινή περίπολος* του Νίκου Νικολαΐδη. Παράλληλα, αξίζει να σημειωθεί ότι η ιστοσελίδα του

Φεστιβάλ www.filmfestival.gr είναι προσβάσιμη και σε ΑμεΑ, μέσω πρόσθετης λειτουργίας για ανάγνωση του περιεχομένου της ιστοσελίδας, καθώς και επιλογής μεγέθους γραμμάτων.

Σημειώνεται ομοίως ότι στις καθολικά προσβάσιμες προβολές είναι ευπρόσδεκτοι και οι (σινεφίλ) σκύλοι οδηγοί τυφλών, ενώ το πρόγραμμα του Φεστιβάλ είναι διαθέσιμο σε γραφή Μπράιγ (Braille), καθώς και σε μεγαλογράμματη γραμματοσειρά. Επίσης, οι τελετές έναρξης, λήξης καθώς και οι δυο προβολές καθολικής προσβασιμότητας έχουν διερμηνεία στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα [Ε.Ν.Γ.]. Ακόμη, θα πρέπει να αναφερθεί ότι μετά την ολοκλήρωση των καθολικά προσβάσιμων προβολών το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης προσφέρει όλους τους επεξεργασμένους υπότιτλους και την ακουστική περιγραφή στους παραγωγούς των ταινιών, ώστε να παραμείνουν προσβάσιμες στις επόμενες προβολές τους, καθώς και στο DVD, ευελπιστώντας ότι με την υποστήριξη του Φεστιβάλ, οι ταινίες θα διανεμηθούν στην προσβάσιμη μορφή τους τόσο στις κινηματογραφικές αίθουσες όσο και στην οικιακή διανομή, προκειμένου να τις απολαύσουν όλες και όλοι. Αξίζει να προστεθεί ότι σε κάθε διοργάνωση, όλο το προσωπικό και οι εθελοντές του φεστιβάλ συμμετέχουν σε σεμινάριο που στόχο έχει να τους ενημερώσει για θέματα προσβασιμότητας στο περιβάλλον και στο περιεχόμενο του φεστιβάλ καθώς και για τον τρόπο με τον οποίον μπορούν να συνδράμουν στο να βελτιστοποιηθεί η κινηματογραφική εμπειρία των ατόμων με αναπηρία στο φεστιβάλ.

Τέλος, σημειώνεται ότι το τμήμα των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Μουσείου προσφέρει δραστηριότητες για Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ). Ειδικότερα, μετά από συνεννόηση και συνεργασία με τους υπεύθυνους συνοδούς τους υλοποιείται εκπαιδευτικό πρόγραμμα, το οποίο είναι προσαρμοσμένο στις ιδιαίτερες ανάγκες της κάθε ομάδας.

ΤΑΙΝΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η Ταινιοθήκη της Ελλάδος εφαρμόζει τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ). Το Ίδρυμα διαθέτει την κατάλληλη υποδομή (το έργο κατασκευής του κτιρίου ήταν ενταγμένο στο Γ' ΚΠΣ 2000-2006), οι δε προδιαγραφές μελέτης του ήταν απολύτως προσαρμοσμένες στις ισχύουσες προδιαγραφές για ΑμεΑ, ώστε να μπορούν να περιηγηθούν στον χώρο και να παρακολουθήσουν τις εκδηλώσεις και τις προβολές κινηματογραφικών ταινιών. Το κτίριο της Ταινιοθήκης περιλαμβάνει δύο χειμερινές Αίθουσες Κινηματογράφου, το Μουσείο και τον εκθεσιακό χώρο στο ισόγειο και την Θερινή Αίθουσα Κινηματογράφου "Λαΐς" στο δώμα. Στις δύο εισόδους του κτιρίου υπάρχουν ειδικές μπάρες για αμαξίδια, στους εσωτερικούς χώρους λειτουργούν δυο ασανσέρ για την πρόσβαση των ΑμεΑ. Το πρώτο ασανσέρ βρίσκεται στο ισόγειο και παρέχει πρόσβαση στο υπόγειο (χώροι υγιεινής όπου λειτουργούν ειδικές τουαλέτες για την προσβασιμότητα των ατόμων με κινητικές δυσκολίες.) και στον ημιώροφο (γραφεία, βιβλιοθήκη). Το δεύτερο ασανσέρ παρέχει πρόσβαση στον θερινό Κινηματογράφο του Ιδρύματος. Σε όλες τις αίθουσες κινηματογράφου υπάρχει διαθέσιμος χώρος για αμαξίδια ΑμεΑ κατά την προβολή.

Στο πλαίσιο των κινηματογραφικών προβολών έχουν εκδοθεί τρία ενημερωτικά φυλλάδια σε γλώσσα Braille για άτομα με προβλήματα όρασης και οι εισηγήσεις στις ταινίες υποστηρίχθηκαν από διερμηνεία στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα και χειλανάγνωση. Σε συνεργασία με την Περιφέρεια Αττικής και την Κίνηση Αναπήρων Καλλιτεχνών διοργανώνεται ετησίως, από το Δεκέμβριο του 2016, εκδήλωση 912 λεπτών προσβάσιμης κινηματογραφικής εμπειρίας, με τίτλο «Cinema 4 all - Σινεμά για ΟΛΕΣ και ΟΛΟΥΣ», στην Ταινιοθήκη, με όρους απόλυτης προσβασιμότητας. Η εκδήλωση γίνεται με αφορμή την «3η του Δεκέμβρη», εθνική, ευρωπαϊκή και παγκόσμια ημέρα των ανθρώπων με Αναπηρία. Οι ταινίες προβάλλονται με υπότιτλους για κωφούς και βαρήκοους (σύστημα SDH: Subtitles for the Deaf or hard of Hearing ή CC: Closed captioning) και σύστημα ακουστικής περιγραφής AD (Audio Description) για τυφλούς και άτομα με προβλήματα όρασης. Στο Μουσείο έχει ληφθεί ειδική πρόνοια για την εξυπηρέτηση των ΑμεΑ, στο οποίο λειτούργησε περιοδική έκθεση μέρους της συλλογής της Ταινιοθήκης της Ελλάδος του Μουσείου Κινηματογράφου με τίτλο «Μαγικές Εικόνες». Η Ταινιοθήκη εκδίδει μειωμένο εισιτήριο εισόδου για όλες τις Αίθουσες προβολών στα Άτομα με Αναπηρία.

ΕΘΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Κατόπιν συνεννόησης με φορείς και ιδρύματα πραγματοποιούνται προγράμματα και ξεναγήσεις ειδικά σχεδιασμένα για ομάδες ΑμεΑ. Επίσης μέλη του προσωπικού έχουν παρακολουθήσει σεμινάρια για την υποδοχή και το σχεδιασμό προγραμμάτων που απευθύνονται σε ΑμεΑ, ενώ η νέα ιστοσελίδα του Μουσείου σχεδιάζεται με τα νέα δεδομένα που αφορούν την προσβασιμότητα των ΑΜεΑ και θα προσαρμοστεί σχετικά σε όσα σημεία δύνανται.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΕ

Σημειώνεται ότι έχει υπογραφεί μνημόνιο Συνεργασίας ήδη από τον Ιούλιο του 2021, μεταξύ του Προέδρου του Δ.Σ. και του Γενικού Διευθυντή της Ελληνικό Φεστιβάλ Α.Ε., κκ. Δημήτρη Πασσά και Ιωάννη Καπλάνη και της Διοικήτου και Προέδρου του Δ.Σ. του Κέντρου Εκπαιδεύσεως και Αποκαταστάσεως Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.), κα Σοφία-Λευκή Χαμονικολάου, παρουσία της Υφυπουργού Πρόνοιας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης αρμόδιας για τα θέματα Πρόνοιας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κας Δόμνας Μιχαηλίδου και του Υφυπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού αρμόδιου για θέματα Σύγχρονου Πολιτισμού, κκ Νικόλα Γιατρομανωλάκη.

Το Σύμφωνο Συνεργασίας, το οποίο υπογράφηκε με πρωτοβουλία των δύο φορέων στοχεύει στην από κοινού προώθηση της πολιτιστικής, ερευνητικής, επιστημονικής και διοικητικής συνεργασίας τους και, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει την εκπαίδευση του προσωπικού της Ελληνικό Φεστιβάλ Α.Ε. για τη βέλτιστη εξυπηρέτηση του κοινού με προβλήματα όρασης, τη δημιουργία απτικών χαρτών στους χώρους διεξαγωγής του Φεστιβάλ, καθώς και την περιγραφή των προγραμμάτων και των δράσεων του στο Σύστημα Γραφής και Ανάγνωσης Braille.

ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

Το Εθνικό Θέατρο διαθέτει σύστημα ακουστικής υποβοήθειας από το 2009 στο κτήριο Τσίλλερ. Το ανωτέρω σύστημα μπορεί να χρησιμοποιηθεί στις παραστάσεις της Κεντρικής Σκηνής και της Σκηνής Νίκος Κούρκουλος. Ο θεατής θα πρέπει να ενημερώσει με την αγορά του εισιτηρίου ότι θα κάνει χρήση αυτού του συστήματος. Το Εθνικό Θέατρο κατανοώντας τη σημασία της καθολικής προσβασιμότητας στις παραστάσεις του και με ιδιαίτερη ευαισθησία επιθυμώντας όλοι οι θεατές να έχουν τη δυνατότητα παρακολούθησης των παραστάσεων του ξεκίνησε ήδη από τα μέσα της δεκαετίας του 2000 να δίνει τη δυνατότητα παρακολούθησης παραστάσεων σε άτομα με προβλήματα όρασης με ακουστική περιγραφή. Από το 2018 έγιναν συστηματικές προσπάθειες προς αυτήν την κατεύθυνση. Πρώτη παράσταση καθολικής προσβασιμότητας δόθηκε το 2018 (Ψηλά από τη Γέφυρα του Άρθουρ Μίλλερ) στην Κεντρική Σκηνή ενώ ακολούθησαν και παραστάσεις στη σκηνή Μαρίκα Κοτοπούλη στο Θέατρο Rex. Οι παραστάσεις αυτές συνοδεύτηκαν από ταυτόχρονη διερμηνεία στην ΕΝΓ & ελληνικούς Υπέρτιτλους (ΤΚΒ) για Κ(κ)ωφούς και βαρήκοους, Ακουστική Περιγραφή (ΑΠ) για τυφλούς και μερικώς βλέποντες και προγράμματα σε μεγαλογράμματη γραφή και γραφή Braille.

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες προσβασιμότητας ήταν οι ακόλουθες:

Ταυτόχρονη διερμηνεία στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα:

Η υπηρεσία αναφέρεται στην παράλληλη μετάφραση του θεατρικού έργου στη νοηματική γλώσσα. Η ταυτόχρονη διερμηνεία πραγματοποιείται με έναν ή περισσότερους/ες διερμηνείς να μεταφράζουν επί σκηνής όλο το θεατρικό λόγο του έργου καθώς και την γενική ατμόσφαιρα στη φυσική γλώσσα των Κ(κ)ωφών και βαρήκων θεατών.

Τιτλισμός για Κ(κ)ωφούς και βαρήκοους θεατές (ΤΚΒ)

Απόδοση θεατρικού κειμένου σε ελληνικούς υπέρτιτλους με την προσθήκη ηχητικών εφέ. Οι ΤΚΒ υπέρτιτλοι περιλαμβάνουν το κείμενο και την περιγραφή του ηχητικού τοπίου της παράστασης.

Ακουστική περιγραφή για τυφλούς ή με μειωμένη όραση θεατές

Η ακουστική περιγραφή είναι μία επικουρική υπηρεσία που στον χώρο της τέχνης σκοπό έχει να προσφέρει τη δυνατότητα πρόσβασης σε καλλιτεχνικά και πολιτιστικά θεάματα στα άτομα με προβλήματα όρασης. Απευθύνεται σε όλα τα άτομα που έχουν μερική ή ολική απώλεια όρασης. Πραγματοποιείται ανάμεσα στα κενά διαλείμματα των διαλόγων και κάθε μορφής λόγου των ηθοποιών. Τότε περιγράφονται τα πιο σημαντικά και απαραίτητα στοιχεία της εικόνας (σκηνικά, κοστούμια, κίνηση, εκφράσεις) για την καλύτερη κατανόηση της υπόθεσης.

Σε ό,τι αφορά στην πρόβλεψη θέσεων που προορίζονται για άτομα με προβλήματα όρασης, αυτοί λαμβάνουν θέσεις στις πρώτες σειρές του θεάτρου.

Δυστυχώς η υγειονομική κατάσταση όπως διαμορφώθηκε από την πανδημία οδήγησε στον περιορισμό της δραστηριότητας αυτής που όμως αποτελεί άμεση προτεραιότητα και οργανώνεται ακόμη καλύτερα για το μέλλον. Το Εθνικό Θέατρο για τις επόμενες θεατρικές περιόδους προτίθεται και διερευνά τις δυνατότητες αναβάθμισης και χρονικής προέκτασης της προσβασιμότητας των ανθρώπων με αναπηρία τόσο στους χώρους του με έργα κτηριακής υποδομής όσο και στις καλλιτεχνικές δραστηριότητες του (παραστάσεις, εργαστήρια κλπ) με την ανάπτυξη ειδικών προγραμμάτων (λχ υπέρτιτλων για τους μη ακούοντες, ακουστικών περιγραφών για τους μη βλέποντες κλπ), τη συνεργασία με φορείς υποστήριξης ΑμΕΑ καθώς και την αναβάθμιση του υπάρχοντος συστήματος ακουστικής υποβοήθειας στο κτήριο Τσίλλερ και την δημιουργία αντίστοιχης εγκατάστασης στο κτήριο Rex.

Τέλος αξίζει να σημειωθεί ότι το 2021 το Εθνικό Θέατρο υπέγραψε σύμβαση για πρώτη φορά με ηθοποιό με σύνδρομο Down.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ο ΟΜΜΘ υλοποιώντας την πολιτική των ίσων ευκαιριών για όλους ανοίγει τις πύλες του στα άτομα με οπτική αναπηρία. Το ΔΣ του φορέα παρείχε τη δυνατότητα σε μαθητές και φοιτητές του Κέντρου Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (ΚΕΑΤ) να παρευρεθούν σε παραστάσεις της εμβληματικής όπερας *Don Giovanni* καθώς και στο χριστουγεννιάτικο γκαλά "Swinging Christmas". Για πρώτη φορά ο φορέας υποδέχθηκε σπουδαστές του ΚΕΑΤ εγκαινιάζοντας μια νέα συνεργασία που υπηρετεί την επιταγή "πολιτισμός για όλους" χωρίς διακρίσεις και χωρίς εξαιρέσεις.

ΩΔΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Επισημαίνεται ότι από το 2012 λειτουργεί στο Ωδείο Αθηνών το ειδικό τμήμα εκμάθησης μουσικής, το οποίο απευθύνεται σε παιδιά και ενήλικες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες. Σύμφωνα με το Ν. 2817/2000, άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες θεωρούνται τα άτομα που έχουν σημαντική δυσκολία μάθησης και προσαρμογής εξαιτίας σωματικών, διανοητικών, ψυχολογικών, συναισθηματικών και κοινωνικών ιδιαιτεροτήτων. Ενδεικτικά αναφέρονται προβλήματα όρασης, ακοής, λόγου και ομιλίας, νοητική ανεπάρκεια, κινητική αναπηρία κλπ. Σε κάθε περίπτωση το εκπαιδευτικό πρόγραμμα διδασκαλίας είναι εξατομικευμένο στο σχεδιασμό και στην παρέμβαση με δυνατότητα ατομικών και ομαδικών μαθημάτων. Μέσω των μαθημάτων δίνεται η ευκαιρία της βιωματικής προσέγγισης της μουσικής με σκοπό την ανάπτυξη της μουσικής αντίληψης, την καλλιτεχνική και συναισθηματική έκφραση, τη βελτίωση της επικοινωνίας, της ομαδικότητας, της αυτοσυγκέντρωσης, της μνήμης με απώτερη επιδίωξη την ανάπτυξη της προσωπικότητας, την αλληλοαποδοχή με το κοινωνικό σύνολο και την ισότιμη κοινωνική εξέλιξη.

Ως εκ τούτου, με βάση όλα τα ανωτέρω αναφερόμενα προκύπτει ευχερώς η συνεχής μέριμνα εκ μέρους του ΥΠΠΟΑ για την εξασφάλιση της καθολικής προσβασιμότητας στον πολιτισμό χωρίς διακρίσεις.

Ο Υφυπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
Νικόλας Γιατρομανωλάκης

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού
2. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Σύγχρονου Πολιτισμού
2. ΓΔΣΠ
3. Εθνικό Θέατρο
4. ΟΜΜΘ
5. ΟΜΜΑ